

SYSTEMATICKY ODSTRAŇOVAŤ BARIÉRY PODNIKANIA

Hlavným cieľom Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS), ktorá združuje vybrané podnikateľské subjekty pôsobiace na Slovensku, je skvalitňovanie formálnych i neformálnych pravidiel podnikateľského prostredia. Na hlavné problémy v tomto smere sa redaktor Marián Babič opýtal prezidenta PAS Martina Krekáčča.

Foto: archiv

■ **Podnikateľské prostredie v SR sa podľa prieskumov, ktoré PAS pripravuje od roku 2001, v poslednom kvartáli minulého roka opäť zhoršilo. V čom vidíte najväčšie príčiny?**

V závere roku 2007 sa pod celkové zhoršenie podnikateľského prostredia podpísali najmä zmeny v pracovnoprávnej legislatíve. V septembri nadobudla účinnosť podnikateľmi negatívne vnímaná novela Zákonníka práce. Do platnosti vstúpil aj zákon o podpore a rozvoji verejného zdravia, ktorý zaviedol povinnú zdravotnú službu. Toto nariadenie podnikateľov zaväzuje k novým administratívnym povinnostiam a vyvoláva rast neproduktívnych nákladov. Ďalším zhoršujúcim impulzom bolo prijatie zákona o sociálnom poistení, ktorý priniesol vyššie odvody pre tých, ktorí už predtým platili najviac. Navyše, bez adekvátneho zvýšenia plnení zo strany štátu. Zhoršenie vnímajú podnikatelia aj v oblasti daní, k čomu prispelo schválenie novej spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zo zemného plynu. Ďalej ich trápi uplatňovanie princípu rovnosti pred zákonom, vymožitelnosť práva a funkčnosť súdnictva, korupcia na úradoch a tiež zrozumiteľnosť, použiteľnosť a stálosť právnych predpisov.

■ **Vláda s vaším hodnotením nesúhlasí, čomu nahrávajú aj také skutočnosti, ako je rekordný rast hrubého domáceho produktu, pevný kurz slovenskej meny, ďalší prílev zahraničných investícií či vytváranie nových pracovných príležitostí.**

V čase, keď slovenská ekonomika zaznamenáva rekordné výkony, vyznievajú správy o zhoršujúcom sa podnikateľskom prostredí na prvý pohľad trochu nedôveryhodne. Ak sa však reformy predchádzajúcej vlády naplno prejavujú až dnes, teda štyri roky po implementácii, aj zhoršovanie podmienok sa prejaví až s odstupom niekoľkých rokov. Výsledkom bude znížená výkonnosť ekonomiky. A práve túto myšlienku sa snažíme

tľmočiť vláde. Krajina ako Slovensko si nemôže dovoliť prestať reformovať podnikateľské prostredie, niečo ešte zhoršovať podmienky na podnikanie v čase, keď sa snažíme dobiehať ekonomickú úroveň vyspelých krajín. Sme totiž súčasťou globálneho trhu a spolu s ostatnými krajinami súťažíme o investície, nové pracovné miesta, tvorbu pridanej hodnoty a s tým spojený rast životnej úrovne. V tejto súťaži platí, že vyhráva ten, kto ponúkne lepšie podmienky.

■ **Je za všetky problematické legislatívne rozhodnutia zodpovedná len slovenská vláda? Ved' okolo 80 % národnej legislatívy ovplyvňujú smernice a nariadenia EÚ. Aký je dosah členstva v únii na podnikateľské prostredie?**

Je pravda, že únia je preregulovaná. To si uvedomujú aj jej predstavitelia, a preto prichádzajú s plánom na zníženie administratívneho zaťaženia podnikania v členských krajinách o 25 %. Z toho vyplýva, že v nasledujúcich rokoch možno očakávať určité úľavy. Keď si však zoberieme problémy, ktoré podnikatelia v minulom roku kritizovali najviac, tak argumentovanie tzv. europredpismi neobstojí. Tie nás totiž nezaväzovali na také úpravy k akým došlo v Zákonníku práce, zákone o podpore a rozvoji verejného zdravia či zákone o sociálnom poistení. A európska legislatíva nepodmienila ani to, že máme zlú vymožitelnosť práva, neefektívny sociálny systém, vysoké odvody či čoraz zaostávajúcejšie školstvo.

■ **Pôsobíte v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore (EHSV), kde sa hovorí o potrebe čeliť výzvam, ktoré prichádzajú v rámci globalizácie. Nie je to však tak, že mnohé opatrenia na úrovni EÚ situáciu skôr komplikujú než riešia?**

Keďže Slovensko je súčasťou EÚ, ako každý člen má možnosť aktívne pripomienkovať a ovplyvňovať jednotlivé opatrenia. Názor, že v únii sa rozhoduje „o nás – bez nás“, neobstojí. Práve preto je dôležité, aby zástupcovia zo štátnej správy, ktorí pôsobia v rozličných pracovných skupinách priamo či nepriamo formujúcich európsku legislatívu, pravidelne komunikovali s podnikateľským sektorom. Len tak môžu obhajovať to, čo je pre zlepšovanie kvality podnikateľského prostredia na Slovensku dôležité. Rovnako je nevyhnutné, aby aj podnikateľský sektor aktívne presadzoval svoje záujmy v Bruseli a monitoroval činnosť európskych inšti-

túcií. Jedným z našich nástrojov je aj EHSV. Zároveň treba pripomenúť, že európska legislatíva nie je komplikovanejšia ako ktorákoľvek iná – aj na národných úrovniach sa neraz presadzujú zložité a zdanlivo nezmyselné riešenia. EÚ je strašiakom najmä pre tých, ktorí sa v nej nevyznajú a nerozumejú princípom jej fungovania.

■ **Očakávané prijatie eura na Slovensku bude významným medzníkom aj pre podnikateľské prostredie. Prináša len výhody alebo bude mať aj negatívne dosahy?**

Analýzy Národnej banky Slovenska hovoria o výhodách, avšak nezamľčujú ani nevýhody. Pozitívny vplyv bude mať odstránenie kurzových rozdielov, vyššia menová stabilita, lacnejší kapitál, zjednodušenie zahraničného obchodu a pohybu investícií. Na druhej strane stoja jednorazové technické náklady podnikateľov na výmenu meny či strata časti zisku a jednorazové vyššie náklady bánk. V každom prípade sú výhody z prijatia eura v prevahe, a preto PAS tento krok aktívne podporuje. S cieľom posilniť dôveru verejnosti v celý proces pripravila Etický kódex pre zavedenie eura, v ktorom sa subjekty dobrovoľne zaväzujú, že proces zavedenia eura nezneužijú na neodôvodnené cenové pohyby. V tejto súvislosti však zároveň zdôrazňujeme, že ceny sa v konkurenčnom prostredí tvoria na základe dopytu a ponuky a že konkurencia je ich najefektívnejším regulátorom.

■ **Čo podľa vás treba robiť, aby sa podnikateľské prostredie na Slovensku ďalej zlepšovalo? Čo v tomto smere chce urobiť PAS?**

Boli by sme radi, keby sa vláda systematicky zamerala na odstraňovanie bariér podnikania. PAS priebežne analyzuje vybrané problémy. V minulom roku formulovala odporúčania na zefektívnenie sociálneho systému. Teší nás, že niektoré z nich ministerstvo financií plánuje zaviesť do praxe v rámci zjednotenia výberu daní a odvodov. V tomto roku pracujeme na téme prepájania vzdelávania s trhom práce a formulácii efektívneho vzdelávacieho modelu. Sme aktívni aj na európskej úrovni. V spolupráci s vlastnou kanceláriou v Bruseli vydávame mesačník PAS EUobserver, v ktorom podnikateľov informujeme o aktuálnom dianí v európskych inštitúciách a zároveň im ponúkame platformu na komunikovanie myšlienok smerom k ich predstaviteľom. ■